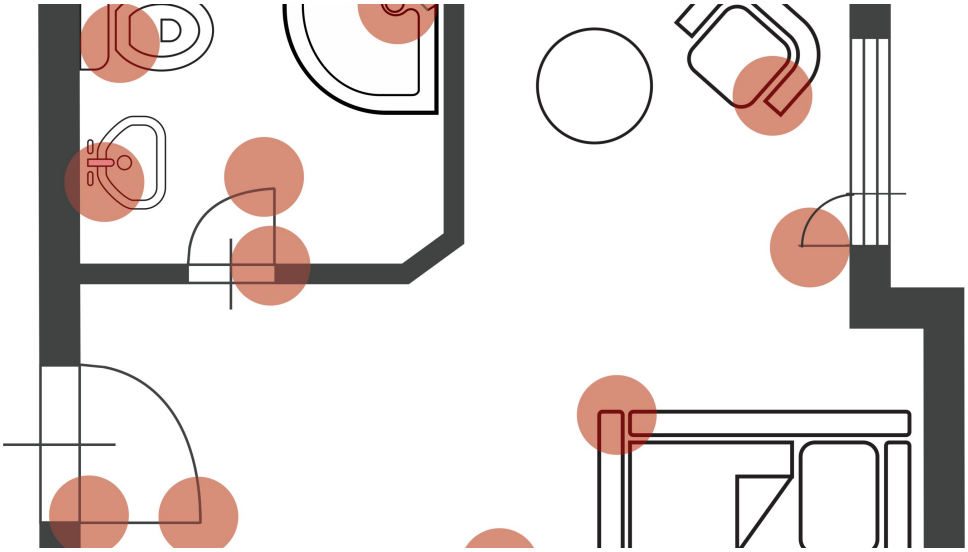
Sammendrag

Ukom

FESTEPUNKTER PÅ PASIENTROM I PSYKISK HELSEVERN

Sammendrag

Publisert 20. mai 2021 Sist oppdatert 3. februar 2025

ISBN 978-82-8465-013-5

Hengning og kvelning med bruk av festepunkt er den vanligste selvmordsmetoden under døgnopphold i det psykiske helsevernet. Selvmord er ofte en impulshandling og lett tilgjengelige festepunkter er en risiko.

Festepunkt

I denne rapporten bruker vi begrepet festepunkt om interiørdetaljer som pasienter kan bruke til å begå selvmord ved strangulering (hengning eller kvelning). I internasjonal litteratur kalles festepunktene for "ligature points". Jo høyere opp på veggen punktet er, desto større er risikoen for selvmord. Festepunkter helt ned til gulvnivå har likevel også blitt rapportert. Mer omtale og dansk rapport finnes i et vedlegg om festepunkter.

Ukom har det siste året mottatt flere varsler om dødsfall hvor pasienter har brukt festepunkter. Vi har undersøkt hvilke risikofylte festepunkter som finnes på pasientrom i det psykiske helsevernet.

Hendelsesanalyser og tilsynsrapporter etter selvmord i institusjoner har som oftest mest omtale av selvmordsrisikovurderinger og konkrete sikkerhetstiltak rundt den enkelte pasient. I denne rapporten tar vi for oss forebyggingstiltak som institusjonene kan innføre uavhengig av risikovurderinger knyttet til den enkelte pasient. Rapporten kan gi støtte i byggeprosjekter og kontrollaktiviteter. Ansatte med oppgaver innen drift og vedlikehold, rehabilitering og nybygg vil finne praktisk veiledning i rapporten.

Ukom anbefaler at institusjonene erstatter farlige festepunkt med tryggere og samtidig verdige løsninger. Vi anbefaler tilsynsmyndighetene å følge opp institusjonenes forebyggingsarbeid.

Sykehusbygg HF er en rådgivningsinstans for tryggere pasientrom. Data fra Nasjonalt kartleggingssystem for selvmord er en verdifull kilde for å vurdere nye tiltak.

Denne rapporten retter seg mot helsepersonell, ledere og andre som har ansvar for bedre sikkerhet og verdighet i institusjoner i det psykiske helsevernet.

Statens undersøkelseskommisjon
for helse-og omsorgstjenesten

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924